

Magnetogram ni avtoriziran!

**MAGNETOGRAM
NOVINARSKÉ KONFERENCE
PREDSEDNIKA VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE JANEZA JANŠE**

Ljubljana, 2. november 2012

PREDSTAVNICA ZA STIKE Z MEDIJI INA KUKOVIČ: Lep pozdrav vsem skupaj. Predsednik vlade se bo odzval na vsa dogajanja v zvezi z vloženimi zahtevami za razpis referendumov o zakonih o ukrepu za krepitev stabilnosti bank in zakonu o slovenskem državnem holdingu. V drugem delu še čas za morebitna vprašanja.

PREDSEDNIK VLADER RS JANEZ JANŠA: Hvala lepa, lep pozdrav vsem skupaj. Kot vsi vemo, Slovenija ne preživlja rožnatih časov, kljub temu pa sta bila dva pomembna protikrizna zakona, in sicer Zakon o slovenskem državnem holdingu in Zakon o stabilnosti bančnega sistema prvič v slovenski zgodovini napadena s štirimi možnimi ustavnimi instrumenti, potem ko jih je sprejel državni zbor. Nikoli doslej se še ni zgodilo, da bi zoper katerikoli akt oziroma zakon državnega zbora bil izglasovan veto državnega sveta, bila vložena referendumsko pobuda sindikatov, bil dan predlog za referendumsko zahtevo državnega sveta ali bili zbrani podpisi tridesetih poslancev. Tokrat se je to zgodilo prvič. Zaradi tega se je treba vprašati, kje so motivi za takšno nasprotovanje dvema od petih ključnih protikriznih ukrepov, brez katerih Slovenija ne bo izplavala iz krize. Ob tem je treba dodati, da so glede na slovensko veljavno ustavo vse te zahteve in pobude legitimne, da ima vsak poslanec pravico, da podpiše referendumsko zahtevo zoper katerikoli zakon. Navezan je samo na svojo vest in na svojo presojo, kako bodo to ocenjevali volivci, in iz tega vidika formalno takšne pobude oziroma zahteve niso sporne. Gre pa pri tem za, prvič po dvajsetih letih samostojnega življenja, da je bilo zoper odločitev državnega zbora sproženo vse, kar je v skladu s slovensko ustavo možno sprožiti za to, da se nek zakon ne uveljavi. Ti pozivi, ki prihajajo v zadnjem času, kako bi se morali še usklajevati oziroma tisti, ki naslavljajo vse te pozive v zadnjem času, kako bi se morali o Zakonu o stabilnosti bančnega sistema in o Zakonu o slovenskem državnem holdingu še naprej usklajevati, nekako pozabljajo, da smo se dolgo usklajevali. Malo je zakonov, o katerih se je katerakoli vlada v tej državi toliko usklajevala, kot smo se usklajevali mi v zadnjih mesecih. Kot veste, smo se skušali uskladiti že julija, ko je bil prvič zakon, skupni zakon, ki naslavlja oba problema, že v proceduri. Takrat sem sklical predsednike in vodje poslanskih skupin slovenskih parlamentarnih strank, želeli smo dobiti širše soglasje. Na tistem sestanku je opozicija zahtevala, da je treba problema nasloviti z ločenima zakonoma, vlada je temu prisluhnila, enotni zakon smo razdelili na dva zakona; na zakon, ki ureja upravljanje s slovenskim državnim premoženjem in na zakon, ki uvaja pogoje za stabilnost slovenskega bančnega sistema. Dogovorili smo se, da bomo besedilo usklajevali, in smo ga, cel avgust so delale delovne skupine, ki so oba teksta usklajevale. V Zakonu o slovenskem državnem holdingu je vključenih dvanajst vsebinskih predlogov opozicije, v tem zakonu je več predlogov opozicije, kot pa prvotnih vladnih predlogov iz skupnega zakona. Zakon o slovenskem državnem holdingu je bil

usklajen tudi z OECD in je bil revidiran tudi s strani skupine, ki je bila tukaj na rednem obisku s strani Mednarodnega denarnega sklada. Ta zakon je bil oziroma izvajanje tega zakona je bilo tudi stvar pogajanj s sindikati energetike, ki so vložili pobudo za zbiranje podpisov za referendum. Tudi z njimi smo se usklajevali. Ministrstvo za finance in Ministrstvo za infrastrukturo in prostor sta podpisali s sindikati dogovor, vlada ga je potrdila, mislim da smo ga tudi razdelili, ker se je vlada usklajevala tudi o izvajanju tega zakona in se uskladila s sindikati in sindikati so odstopili od pobude za zbiranje podpisov za ta zakon. Skratka, v slovenski zgodovini je malo odločitev, o katerih bi se tako dolgo in tako podrobno usklajevali, kot smo se o teh dveh zakonih.

Glede na pozive predsednika države se je treba vprašati, kje je bil predsednik države v času teh dveh, treh mesecev, ko smo se usklajevali? Takrat bi bila njegova pobuda in apel k temu, da se ne ruši, ampak da se skuša doseči kompromis, več kot dobrodošla in pravočasna. Zdaj sta zakona že sprejeta in ju ni možno spreminjati, dokler se ne uveljavita, in so te pobude plod pravnega neznanja ali pa slabe vesti. Torej, če se spomnite, nas je to usklajevanje obeh zakonov drago stalo. Medtem ko smo zaustavili te postopke v juliju in umaknili zakonodajo s procedure, so bonitetne ocene Slovenije drastično padle, naše zadolževanje je postalo ne samo dražje, ampak tudi vprašljivo, in tem ukrepom so bili takrat pripravljene in je bilo treba pridržati še nove, ki jih je vlada sprejela zato, da smo lahko uspešno prodali naše obveznice. Prodali pa smo jih v glavnem na kredo oziroma na podlagi obljub, da bo ta paket tudi uresničen. Ne samo, da ga je vlada predlagala, ampak da je koalicija dovolj močna, da ga sprejme, in da smo Slovenci dovolj razumni, da vse to tudi uveljavimo. Verjeli so nam verjetno zadnjič. Jaz sem na seji državnega zbora zadnjič, ko sem odgovarjal na poslanska vprašanja, podrobneje naštel vseh teh dvanajst vsebinskih predlogov opozicije, ki jih je vlada in potem tudi vladna koalicija v proceduri vključila v Zakon o slovenskem državnem holdingu. Imate to vse na spletnih straneh, lahko pa vam jih še enkrat naštejem, da ne bo kdo mislil, da govorim o zraku. Torej, nima smisla, da se sedaj še naprej usklajujemo z nekom, ki se pač noče uskladiti oziroma, ki, kljub temu, da je prej izjavljal drugače, danes govori o tem, kako so to slabe rešitve. Vsi imate zabeleženo in posneto izjavo predsednika največje opozicijske stranke, ki je dejal, da bodo Zakon o slovenskem državnem holdingu podprli. Doslej ni še nihče objavil, pa bi bilo to dobro.

In kar se tiče pobude predsednika države glede tega, da vlada zamrzne ta dva zakona, sem deloma že komentiral, podrobnosti so v mnenju vladne službe za zakonodajo objavljene na naši spletni strani. Formalno ta predlog pač ni možen, ker zakon, dokler se ne uveljavi, ni možno spreminjati. In kar se tiče Zakona o slovenskem državnem holdingu, se je vlada s sindikati usklajevala ne samo o besedilu zakona, ampak tudi o tem, kako bo zakon uveljavljen, kakšni bodo deleži države v posamičnih slovenskih energetskih podjetjih, in tako naprej. Na tej podlagi je sindikat energetike tudi umaknil pobudo z zbiranjem podpisov za referendum. Kar se tiče teh naknadnih predlogov opozicije, češ, da so pripravljene umakniti podpise pod te zahteve za referendum, če vlada umakne zakon, naj še enkrat ponovim, da zakon v tej fazi ni možno umakniti, in to vsi vedo. Bilo bi dobro, da se pogovarjamo o realnem dejstvu. Zakona ni možno zadržati, seveda pa je vprašanje tudi, če bi bile razmere drugačne, ali bi se vse to dalo.

Zdaj, kakšne garancije imamo, da bo nekdo, ki še nikoli doslej ni držal besede, to besedo držal? Zgodovina največje opozicijske stranke je stara eno leto, ima pa za sabo dolgo vrsto prelomljenih obljub. Predsednik te stranke, gospod Jankovič, je nekaj sto metrov stran od tukaj januarja zatrjeval, kako bodo podprli vpis zlatega fiskalnega pravila v ustavo. Niso ga podprli. Potem je zatrjeval, kako bodo podprli spremembo referendumске zakonodaje oziroma ureditve v ustavi. Niso je podprli oziroma so jo pripravljene podpreti pod pogojem, da se uveljavi leta 2015, kar je slaba šala. Predsednik te stranke je zagotavljal, kako bodo podprli Zakon o uravnoteženju javnih financ in mu ne bodo nasprotovali, če ga vlada uskladi s sindikati. Vlada je ta zakon uskladila s sindikati, odstopili so od vseh zahtev, vendar Pozitivna Slovenija tega zakona ni podprla, ampak mu je nasprotovala. Slišali smo vsaj stokrat v predvolilnem času in tudi kasneje, ko je predsednik Pozitivne Slovenije izjavljal, da ne bodo nikoli vlagali referendumov s podpisi tridesetih poslancev ali jih podpirali, nekaj dni nazaj se je to zgodilo. Nekaj dni nazaj smo poslušali izjave obeh opozicijskih strank, kako niti ne razmišljajo o vlaganju poslanskih podpisov za zahtevo za referendum, če se bo vlada s sindikati uskladila. Vlada se je uskladila s sindikati, ki so zahtevali zbiranje podpisov za referendum o slovenskem državnem holdingu. Pristojno ministrstvo je podpisalo dogovor s sindikati energetike, vlada ga je na dopisni seji verificirala, ampak gospod Jankovič je vseeno zbiral in vlagal podpise.

Torej, gre za dolgo vrsto prelomljenih obljub in veliko vprašanje je, ali je kakšen smisel, dati čas in se pogovarjati z nekom, ki ne drži besede, in to v času, ko je časa za ukrepanje malo, in ko razmere postajajo vse bolj resne. Zdaj, odkar so bili vloženi ti podpisi pravi in skopirani za zahtevo za referendum, je bilo vrsto klicev iz evropskih institucij, iz drugih prestolnic v Evropi, pa tudi z diplomatskih predstavništav drugih držav v Sloveniji in poleg zaskrbljenosti so vsi spraševali tudi, kako je to možno, kajti tudi njim je opozicija ves ta čas zagotavljala, da oni pa zagotovo ne bodo vlagali zahtev za referendum s poslanskimi podpisi, da je to v nasprotju z njihovimi stališči, prepričanjem in programi. Tukaj se je treba vprašati, glede na to, da gre za, kot pravijo, največjo stranko v tej državi, kakšna je legitimnost vodstva te stranke, ki nekaj zapiše v program, ta program je sprejet v članstvu na kongresu, potem se pa to krši. V programu te stranke piše, da ne bodo vlagali referendumov, še posebej ne poslanskih. Pa so to naredili, ne da bi spremenili program, ne da bi sklicali kongres ali kakšen drug organ stranke. Kakšna je legitimnost vodstva takšne stranke in kaj to pomeni za slovensko demokracijo? Ne poznam primera, da bi se kdaj v slovenski zgodovini v pri pomembnih stvareh to že zgodilo.

Seveda je ključno vprašanje, ki se postavlja v tem času, kako bomo zdaj ravnali. Vlada in vladna koalicija bosta šli z zahtevo glede referendumov o Zakonu o slovenskem državnem holdingu na Ustavno sodišče. Kar se tiče zahteve za referendum o stabilnosti bančnega sistema je stvar, pa saj nima več smisla izgubljati besed. Imamo opozicijo, ki ni znala sestaviti vlado, čeprav so ji šli volilni rezultati na roke, imamo opozicijo, ki ne zna niti vložiti formalnopravno korektno zahteve za referendum. Znajo pa biti destruktivni, tukaj pa nimajo ovir. Torej, če ne bodo v tem času podpisov umaknili, jaz tukaj, kljub temu da, kot sem že prej rekel, je vsak poslanski podpis pod takšno zahtevo legitimen, dokler velja takšna ustavna ureditev, je to pravno formalno nesporno, kljub temu pa apeliram na vseh trideset podpisnikov, na vsakega posebej izmed njih, da razmisli o tem, kakšen smisel ima vlagati takšne podpise, Tudi po tem, ko se je vlada že dogovorila s sindikati, ki so temu najbolj nasprotovali, ne samo o vsebini zakona, ampak o tem, kako se bo zakon izvajal s podzakonskimi akti in z ostalimi akti, ki jih vlada ali pristojna ministrstva sprejemajo oz. so v njihovi pristojnosti. Ta dogovor je črno na belem, je potrjen s strani vodstva teh sindikatov in s strani vlade, ki je to sprejela na dopisni seji.

Kakšen smisel ima torej zaustavljati nek zakon, ki je bil usklajevan dolgo, tudi v podrobnostih usklajen in zoper katerega je zelo malo konkretnih pomislekov, je pa veliko demagogije. Apeliram na vsakega izmed teh trideset podpisnikov, da razmisli o tem, pravno formalno je to možno še, da umakne svoj podpis tudi zaradi tega, ker nas ta čas, ko se bo najprej referendumsko kampanja združila s predsedniškimi volitvami oziroma s politično kampanjo predsedniških volitev, potem bo tu dodatno vnašala nestabilnost v državo v ključnem času, da razmislijo o tem, kako bo to vplivalo na položaj države, na naše bonitete in na vsa ta prizadevanja, ki jih cela Slovenija vloga v to, da do konca leta izplujemo iz teh nevarnih voda. Torej, če je imel kdo dobre namene s tem podpisom, se je treba zdaj vprašati, kam nas to lahko pripelje. Seveda, vlada bo morala, če bo stekla ta kampanja, hočeš nočeš razmišljati tudi o scenariju B. Padanje bonitetnih ocen ne pomeni samo dražje zadolževanje za državo, ampak tudi slovenskih finančnih institucij, to bo negativno vplivalo na že slabe napovedi glede gospodarske rasti in zaposlovanja. To bo vplivalo na zmanjšanje prihodkov v proračun oziroma v vse javne blagajne in vlada bo hočeš nočeš morala narediti tudi revizijo in nek ponoven skrben pregled teh načrtov za naprej, vključno s tem, kar smo planirali v proračunu. To, kar se bo dogajalo, če bo ta kampanja trajala, bo ogrozilo naš kreditni poroštevni potencial, pošle bodo nekatere investicije, ki so načrtovane, tudi nekatere, ki so že v teku, ker se razmere lahko strateško spremenijo, in tudi s tega vidika je ponoven premislek več kot na mestu. Torej, imamo, kljub temu, da smo v zadnjih tednih že videli neko svetlikanje na koncu tunela, potem ko je bil uveljavljen Zakon o uravnoteženju javnih financ, ki daje rezultate, potem ko smo dobili pozitivne ocene reformnih načrtov s strani Evropske centralne banke, Evropske komisije in tudi Mednarodnega denarnega sklada, potem ko je vlada sprejela vseh pet ključnih protikriznih ukrepov, protikriznih in reformnih ukrepov, potem ko je državni zbor dva od teh tudi že potrdil, potem ko smo uspešno prodali obveznice na dolarskem trgu, se je neka svetloba že kazala na koncu tunela. Zdaj ti retrogradni procesi to luč ugašajo in obstaja razlog za zaskrbljenost. Ne toliko zaradi teh dveh referendumskih zahtev, ker, kot že rečeno, po tem, kar je danes sporočil predsednik državnega zbora, ena ne zadostuje formalnim pogojem in je praktično ni, druga, upajmo, da do nje ne bo prišlo. Tudi če bo, seveda ne bo nič rešila.

Bolj kot sama dva formalna akta skrbi trend, skrbi neka odločitev v ozadju, da se za vsako ceno ruši te reformne napore vlade, skrbi neka odločitev tam v ozadju, da slovenska suverenost ni

vrednota, ki bi jo bilo potrebno braniti, in da je za to možno žrtvovati vse. Skrbijo nekatere napovedi ob teh demonstracijah, napovedanih za 17. november, ki ne dišijo po sindikalnem boju, ampak po političnem, skrbi prostodušnost, s katero je predsednik največje opozicijske stranke danes razlagal, kako so se s sindikati v torek popoldne usklajevali glede teh referendumskih zahtev, kot da bi šlo za dve stranki opozicije, skrbi ta politizacija sindikatov, ki je bila danes neposredno potrjena v teh izjavah prvaka Pozitivne Slovenije in skrbijo dvojna merila, s katerimi se je leta 2010 na nož sprejelo napovedi Zbora za republiko o zborovanjih na slovenskih trgih in ulicah, in merilo, s katerimi se raznorazni protesti in demonstracije ocenjujejo danes. Bilo bi zelo dobro, če bi imeli tukaj enake vavle pri teh ocenah, še posebej glede na to, da je situacija danes bistveno bolj resna, kot je bila dve leti nazaj. Torej, ostaja ta razlog za zaskrbljenost večji, ni največji zaradi teh vloženih zahtev, ampak zaradi motivov in razlogov, zaradi katerih je prišlo do tega.

V Zakonu o stabilnosti slovenskega bančnega sistema je neka določba, ki govori o tem, da kazniva dejanja, zaradi katerih je prišlo do te milijardne luknje v slovenskem bančnem sistemu, ne zastarajo oz. se zastaralni roki podaljšajo za štirikrat. Mislim, da je to glavni razlog, zaradi katerega nekateri rušijo praktično usklajen zakon, ali pa so skušali rušiti praktično usklajen zakon, in da tukaj nekdo celotno državo postavlja za talca osebnih ali pa ozkih političnih motivov. Če je v ozadju pri kom, kot sem dejal že zadnjič, motiv, da ruši to vlado, naj povem, da vsa ta destruktivnost koalicijsko zgolj krepi, nobena od koalicijskih strank se ni pripravljena pridružiti tej pogubni destruktivni politiki, zagotovo ne. Nobena od manjših koalicijskih strank tudi ni za predčasne volitve. Iluzorno je pričakovati, da bi Evropska unija podprla kakršnokoli slovensko vlado, v kateri bi bila ekstremistična stranka, kot je Pozitivna Slovenija po teh potezah. Torej, če ima kdo tukaj neke politične kalkulacije, potem jih obrača popolnoma v napačno smer in bi bilo dobro, da se za trenutek ustavi in se vpraša po ceni, ki jo bomo vsi plačali za to, da on napačno kalkulira. Ti gospodje s Pozitivne Slovenije so imeli vso možnost, da sestavijo vlado. SDS in tudi nobena od teh strank, ki smo danes v koaliciji, jih ni ovirala, niso bili sposobni tega, niso sposobni očitno tudi konstruktivnega sodelovanja. V prejšnjem mandatu v prvi polovici leta je SDS, ko je bila v opoziciji, predlagala, mislim da, 70 protikriznih ukrepov v prvem paketu. Od sedanje opozicije smo dočakali dva zakona v tem času, eden se ukvarja s policijskim redom na športnih prireditvah, drugi pa z vračanjem privilegijev tistim, ki imajo nadpovprečne pokojnine. Nobenega protikriznega zakona, nobenega reformnega ukrepa, ničesar v tem času ni bilo od te opozicije, vendar smo se s tem sprijaznili že spomladi, ko sta bili prvi dve besedi prelomljeni, dokončno julija, ko smo jim šli zadnjič na roke in to za drago ceno, ki smo jo plačali vsi. Torej, ne pričakujemo pomoči, apeliramo pa na to, da se Slovenije ne ruši v tem času. Nima nikakršnega smisla, in kot sem rekel že prej, to tudi ne bo pripomoglo k temu, da se kakšna politična kalkulacija izide, ima to ravnonasprotno učinke, zato je bolje, da tisti, ki se s tem ukvarjajo, nekoliko počivajo. Še kakšno vprašanje?

NOVINARKA VERA LADŽIČ (POP TV): Torej, v izogib tej celotni ceni, ki jo bomo plačali vsi, o kateri govorite, me zanima tole, tehnično je do torca možno, da umaknejo svoje podpise. Apelirate tudi na teh trideset poslancev, hkrati pa smo slišali danes opozicijskega prvaka, ki pravi, imate njegovo številko, pripravljen se je še vsesti in recimo temu reči: rešiti to problematiko. Ali to izključujete, to možnost?

PREDSEDNIK VLADE RS JANEZ JANŠA: Kot sem prej dejal, koliko besed in obljub je bilo prelomljenih, ne izključujem nobene možnosti. Se pa sprašujem po smiselnosti pogovarjanja z nekom, ki ne drži besede. V zadnjega pol leta je bilo to petkrat, šestkrat dokazano na zelo pomembnih odločitvah in primerih. Za to, kar predlaga predsednik države, tu ni treba sedeti skupaj. Kot že rečeno, zakona ni možno zadržati, zakoni se morajo najprej uveljaviti, preden jih lahko sploh spreminjamo, in glede na to, da je vprašljiv v tem trenutku samo en zakon, to je Zakon o slovenskem državnem holdingu, ker glede Zakona o stabilnosti bančnega sistema pač referendum ne bo in bo drug teden uveljavljen, predlagam najprej, da vsi, ki govorijo o tem, preberejo dogovor med vlado in sindikati energetike. Tam je celo do podrobnosti vlada popustila glede izvajanja tega zakona glede privatizacije slovenskih energetskih podjetij in drugih podrobnosti. Jaz mislim, da noben tega sploh ni prebral. V tisti vnemi, da se vlado blokira oz. da se Slovenije blokira s temi zahtevami, enostavno sploh noben ni prebral tistega dogovora, ker je bilo vsem očitno v interesu, da do dogovora ne pride. Torej, kar se tiče tega pogoja, je izpolnjen in lahko podpise umakne vseh trideset poslancev.

NOVINARKA VERA LADŽIČ (POP TV): Samo to bi se še navezala, glede na to, da je zaokrožilo danes, da ste že pozvali, nekako da je bil poziv s kabineta predsednika vlade Zoranu Jankoviću na sestanek. Je ta politična volja res obstajala ali gre za dezinformacijo?

PREDSEDNIK VLADE RS JANEZ JANŠA: Nobenega takšnega poziva ni bilo.

PREDSTAVNICA ZA STIKE Z MEDIJI INA KUKOVIČ: Še kakšno vprašanje? Hvala.

PREDSEDNIK VLADE RS JANEZ JANŠA: Hvala.